

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2022-02-21

Diarienummer:
KSN-2021-00926

Handläggare:
Christer Åkerlund

Svar på motion om bilfria ågator från Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V)

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V) föreslår i en motion väckt 22 mars 2021 att berörd förvaltning ges i uppdrag att utreda hur Östra och Västra Ågatan kan göras till bilfria gator.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen. Perspektiven för barn, jämställdhet och näringsliv är inte aktuella med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

I Uppsala kommuns innerstadsstrategi från 2016 är en utgångspunkt att prioritera den centrala staden för gående och vistelse. Samtidigt ska bilen ha god tillgänglighet till stadskärnan och framkomligheten anpassas till platsens förutsättningar. Omvandling av traditionella vägbanor till ytor för rörelse, möblering och grönska bidrar till trivsel och stadsmässighet.

Gatu- och samhällsmiljönämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla ytor för gång och vistelse samt för att möjliggöra för ökad cykling. Hänsyn måste också tas till de som inte kan transportera sig med gång och cykel. Att säkerställa tillgängligheten för exempelvis färdtjänst, rörelsehindrade med privat bil, räddningstjänst, boende och varuleveranser måste alltid genomsyra den fysiska planeringen.

I handlingsplanen för mobilitet och trafik finns åtgärder som förbättrar för gående och cyklister och som syftar till att trafik med motorfordon i centrala Uppsala ska minska och vara balanserad utifrån behov och andra anspråk i stadsrummet. Planerna på utbyggnad av en kapacitetsstark kollektivtrafik kommer på sikt att bidra till att fler har möjlighet att besöka innerstaden utan att köra bil.

Östra Ågatan har under somrarna 2020 och 2021 gjorts om till sommargata där möblering och färgsättning uppmuntrat till rörelse och vistelse. Biltrafiken begränsades genom ett förbud mot genomfart, men motortrafik med en målpunkt på sträckan tilläts. Sommargatan var mycket uppskattad av Uppsalas invånare och besökare och liknande åtgärder kommer fortsatt att genomföras.

I samband med Tullgarnsbrons öppnande kommer motortrafiken på Islandsbron att begränsas och endast kollektivtrafik blir tillåten. Det pågår utredningar kring konsekvenserna av detta och vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att öka möjligheten till vistelse och rörelse i innerstaden och samtidigt behålla god tillgänglighet. Möjligheten att göra Östra ågatan och Västra ågatan bilfria ingår som en del i det arbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 21 februari 2022
- Bilaga, Motion om bilfria ågator från Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V)

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Befria Ågatorna från bilen

Östra och Västra Ågatan löper längs Fyrisån genom centrala Uppsala och har gjort det i hundratals år. En relativ nykomling på dessa gator är däremot bilen, som trängs med gående och cyklister om plats i det smala gaturummet.

Bilens framtid diskuteras flitigt i våra dagar. Allt fler väljer elbil istället för fossildriven bil, en positiv utveckling. Men bilen bidrar inte bara med luftföroreningar. En elbil bidrar till lika mycket trängsel, vägslitage och trafikfaror som en fossildriven bil. Gaturummet bli mindre säkert när bilar i framfart ska samsas med festglada människor, biobesökare, uteserveringar eller gångare och cyklister som tar sig fram utmed Fyrisån.

Under sommaren 2020 var delar av Östra Ågatan förvandlad till en bilfri sommargata som visade sig vara mycket populär. Gående kunde flanera längs gatan, och utrymmet öppnades för möten mellan människor. Barn lekte längs Fyrisån utan risken för att bli påkörda. Och vi fick se hur en annan värld skulle kunna se ut, med ett gatutrymme som är till för människan, och inte bilen. Stadscentrumet skulle bli mer attraktivt för Uppsalaborna men också för turister som genererar intäkter till näringslivet och arbetstillfällena i vår kommun.

Östra och Västra Ågatan anlades i en tid utan bilen. Det finns inget enkelt sätt att bredda gatorna för att ge mer plats åt fordon. Det finns heller inget behov. Städer som Utrecht, New York och Paris har visat att bilfria stadsgator gynnar cityhandeln, ökar trivselen och ger stora miljövinster.

Gatorna skulle kunna bli mer framkomliga och öppnas upp för flera användningsområden utan bilens närvaro.

Med anledning av ovanstående yrkar Vänsterpartiet

att berörd förvaltning ges i uppdrag att utreda hur Östra och Västra Ågatan kan göras till bilfria gator.

Tobias Smedberg (v)

Hanna Victoria Mörck (v)

